

[Handelsministeren.]

der specielt varetages gennem dette Ændringsforslag; skal Haandværk forenes med Handel, ja, saa skal Ministeriets Samtykke indhentes, og skal Handel forenes med Haandværk, skal Ministeriets Samtykke ogsaa indhentes. Man kan sige, at det er ubehageligt for Ministeren at skulle dispensere, og i og for sig har jeg heller ikke noget Ænske om at faa flere Dispensationsregler indført, hverken i denne Lov eller i andre Love, end højst paakrævet; men man kan ikke sige, at det er Handelsens Interesse, der her varetages, medens Haandværkets Interesse tilsidesættes; Parterne er her lige-stillede, og jeg tror, Forholdet vil blive, som det har været hidtil: at naar Rimelighed taler derfor, vil Dispensation blive givet.

Det andet Ændringsforslag, hvorom der er Uenighed, er Ændringsforslag Nr. 9. Det staar i Forbindelse med Ændringsforslag Nr. 27 til § 26, hvorefter handlende kun maa have eet fast Udsalgssted i den Kommune, i hvilken de har løst Næringsbrev paa Handel. Ændringsforslag Nr. 9 er tiltraadt, foruden af de Konservative, Socialdemokraterne og de Radikale, af Venstres Ordfører, det ærede Medlem Hr. J. C. A. Larsen, og her kommer jeg i den heldige Situation, at jeg ogsaa kan takke det ærede Medlem Hr. J. C. A. Larsen, fordi han har taget et fornuftigt Standpunkt.

Dette Ændringsforlags Vedtagelse vil betyde, at der ikke kan være samme Bestyrelse for flere Aktieselskaber, der i samme By driver Detailhandel. Det undrer mig noget, at Venstres øvrige ærede Medlemmer ikke har kunnet gaa ind for dette Ændringsforslag, eftersom hele Udvalget var enigt om, at man skulde indskrænke Detailhandlernes Ret, saa at de kun maatte have een Butik i samme By.

Der kan naturligvis være delte Meninger om, hvorvidt Bestemmelsen om den ene Butik overhovedet er rigtig eller ikke. Min personlige Opfattelse er, at det havde været nok saa stemmende med Tidens Krav og med den Udvikling, der har været og kan forventes, om man havde sagt: Lad Folk lave lige saa mange Butikker, de vil. Det var jo ogsaa Næringslovkommissionens Stilling, og denne Stilling fandt Udtryk i det af Kommissionen udarbejdede Næringslovsforslag, til hvilket der ikke var stillet, skal vi sige et eneste Ændringsforslag — der var nok taget Forbehold, men Ændringsforslag var der ikke stillet. Men nu er Spørgsmaalet altsaa foreløbig afgjort for Handelsens Vedkommende paa den Maade, at en Detaillist kan kun i samme By have een

Butik, og han kan heller ikke omgaa det ved at lave en Række Aktieselskaber med akkurat samme Bestyrelse.

Det forekommer mig egentlig, at det Ændringsforslag, som tager Sigte paa det sidste, er en Konsekvens af det første. Har man sagt A, maa man ogsaa sige B, og dér har det ærede Medlem Hr. J. C. A. Larsen altsaa været den mest konsekvente.

Ændringsforslag Nr. 11 til § 8 er ogsaa kun tiltraadt af de tre Partier. Det er en simpel Konsekvens af Ændringsforslag Nr. 16 til § 12, som jeg senere skal sige et Par Ord om.

Ændringsforslag Nr. 12 til § 10 er stillet af de to konservative Medlemmer. Dets Ordlyd er følgende:

„Brugsforeninger og andre Andelsforeninger er i næringsretlig Henseende og med Hensyn til Erhvervelse af Næringsbrev underkastet de samme Regler som selvstændige erhvervsdrivende og Aktieselskaber“.

Jeg maa fraraade ærede Medlemmer at stemme for dette Ændringsforslag. Ja, jeg maa gaa videre, jeg maa i det hele taget fraraade at lade dette Ændringsforslag komme til Afstemning. Det vilde vedtaget betyde en stærk Indgriben i de bestaaende Forhold, en Indgriben, som jeg ikke synes vil være rimelig. Forslaget er alt for vidtgaaende i sine Konsekvenser til, at man saadan i en Haandevending kan vedtage det. Jeg skal derfor henstille til de to ærede Medlemmer at tage dette Ændringsforslag tilbage. Jeg synes, det er et ubilligt Forslag overfor Andelsforeningerne.

Jeg maa gøre de samme Bemærkninger overfor det Ændringsforslag, som de ærede Medlemmer Hr. Himmelstrup og Hr. Pinstrup har stillet, nemlig Ændringsforslag Nr. 13 til § 10. Det Spørgsmaal, de to ærede Medlemmer her berører, blev drøftet, da vi havde Aktieselskabsloven til Behandling. Under denne Drøftelse var det ikke muligt her i Folketinget at opnaa Enighed om, hvorledes man skulde forme en Lovbestemmelse om dette Forhold, der her er Tale om, nemlig at Produktionsforeninger i uvæsentligt Omfang kan gøre Indkøb af Varer hos Personer, der ikke direkte er tilsluttet Foreningen.

Jeg maa anbefale de ærede Medlemmer at tage dette Ændringsforslag tilbage, navnlig ud fra den Betragtning, at jeg synes, det vil være til Skade for Andelsforeningerne at faa dette Ændringsforslag positivt nedstemt her i Salen. Det er muligt, at vi ad Aare, maaske allerede i næste Rigsdagssamling — derom kan jeg ikke sige noget be-